

РЕЗОЛЮЦІЯ

Міжнародної науково-практичної конференції

«Проблеми збереження гірських екосистем та сталого використання біологічних ресурсів Карпат» (м. Рахів, 22-25 жовтня 2018 р.)

Міжнародна науково-практична конференція організована з нагоди 50-ї річниці створення Карпатського біосферного заповідника. Організаторами конференції є Карпатський біосферний заповідник за сприяння Міністерства екології та природних ресурсів України.

Заходи, пов'язані з проведенням конференції, профінансовано українсько-німецьким проектом «Підтримка природно-заповідних територій в Україні».

У роботі конференції взяли участь науковці, представники органів влади, природоохоронних установ та громадськості з України, Німеччини, Словаччини, Росії, Великобританії, Угорщини, Швейцарії, Австрії, загалом близько 133 осіб.

З вітанням до учасників конференції звернулися директор Карпатського біосферного заповідника М.П. Рибак, директор Департаменту екомережі та природно-заповідного фонду України В.В. Клід, представники обласних та районних органів влади, представники іноземних делегацій.

На пленарних засіданнях та в ході роботи секцій «Вивчення та моніторинг біотичного та абіотичного середовища – основа збереження та сталого використання природних екосистем» і «Роль установ природно-заповідного фонду у вивченні, збереженні та відновленні природно-ресурсного потенціалу та впровадженні концепції сталого розвитку» було порушено проблеми збереження гірських екосистем та сталого використання біологічних ресурсів Карпат, показано роль установ природно-заповідного фонду у вивченні, збереженні природно-ресурсного потенціалу та впровадженні концепції сталого розвитку, розглянуто історичні аспекти природокористування, формування природоохоронних територій та екологічної мережі, вивчення та моніторинг біотичного та абіотичного середовища, проблеми сталого лісокористування, екологічні аспекти розвитку сталого туризму та проблеми формування екологічної культури населення.

На конференції презентовано й обговорено 18 доповідей та повідомлень. Опубліковано матеріали конференції загальним обсягом 567 сторінок.

На підставі заслуханих доповідей та проведених дискусій учасники конференції:

1. Відзначають, що за п'ятдесятирічний період свого існування Карпатський біосферний заповідник забезпечив збереження природних екосистем, досяг значних успіхів у наукових дослідженнях, екологічній освіті та вихованні. Він вніс вагомий внесок у збереження природних екосистем та сталого розвитку Карпат, створення

екологічної мережі та розвитку природно-заповідної справи в Україні. Міжнародне визнання цих успіхів підтверджене дипломом Ради Європи.

2. Відзначають, що Карпатський біосферний заповідник є активним учасником міжнародної співпраці, що обумовлено його географічним розташуванням, статусом біосферного резервату ЮНЕСКО, наявністю на його території об'єкта Всесвітньої природної спадщини ЮНЕСКО, значною часткою працівників, які володіють іноземними мовами.

3. Вважають великим успіхом колективу Карпатського біосферного заповідника розширення його площі з 12,6 тис. га до понад 58 тис. га, створення значної за площею транзитної зони, що дозволило йому відповідати міжнародним вимогам, які ставляться до біосферних резерватів, а також створення об'єкта Всесвітньої природної спадщини ЮНЕСКО.

4. Вважають, що основним способом поліпшення екологічної ситуації в Україні та її регіонах є екологічна складова державної регіональної політики. Екологічне спрямування розвитку територіальної економічної системи на інноваційній основі може дати поштовх до забезпечення стратегічних перспектив зростання, в тому числі розширеного відтворення навколишнього природного середовища з його екосистемами, природно-заповідними територіями, заказниками.

5. Переконані, що сталий розвиток суспільства можливий лише за умови підвищення рівня екологічної освіти як засобу формування екологічної культури, свідомості та поведінки усіх членів суспільства, інформованості людей про стан довкілля. Шлях до підвищення екологічної культури та свідомості лежить через ефективну екологічну освіту, яка полягає в тісній взаємодії між об'єктами природно-заповідного фонду та навчальними закладами.

6. Вважають, що основними проблемами збереження гірських лісів Українських Карпат є невідповідність сучасних лісорослинних умов існуючим типам лісу і типам деревостану, відсутність прив'язки способів рубок до типів лісу, різке скорочення ареалу ялинових лісів, накопичення в лісах значних запасів мертвої деревини.

7. Стурбовані бізнес-тиском на природу Татранського національного парку (Словаччина), який ставить під загрозу саме існування парку.

8. Вважають за доцільне підтримати ініціативу Т.Ю. Бедернічека зі співавторами щодо створення міжвідомчого центру досліджень високогір'я імені Мілоша Дейла (Deyl centre for alpine studies) на базі Карпатського біосферного заповідника та Національного ботанічного саду ім. М.М. Гришка НАН України, у межах масиву Попа-Івана Мармароського.

9. Вважають, що 7 найвищих гірських вершин Чорногірського хребта повинні одержати найвищий національний заповідний статус в Україні.

10. Закликають терміново зупинити суцільні рубки в гірських лісах, які при науковій експертизі можуть одержати статус пралісів.

11. Вважають, що необхідно запровадити початкову професійну освіту для місцевого населення 4 гірських областей України як вести гірське аграрне господарство з мінімальною шкодою для природи Українських Карпат.

Учасники конференції висловлюють вдячність уряду України за значну роль у збереженні унікальних еталонних екосистем Карпат, а також колективу Карпатського біосферного заповідника за багаторічну наполегливу працю зі збереження та вивчення природних цінностей Карпат, сприяння міжнародній екологічній співпраці на Європейському континенті. Також висловлюють вдячність адміністрації Карпатського біосферного заповідника за чудову організацію цього важливого міжнародного наукового форуму.